

تحت تاثیر آینده‌پژوهی؛ آینده ای پر امید برای وطن

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز تاکید کرد:

تغییر شکل استعمار، تحت تاثیر آینده‌پژوهی

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز از تاثیر پذیرفتن استعمار از علم آینده‌پژوهی در سال‌های آتی خبر داد.

محمدرضا رشیدی در آیین افتتاحیه‌ی جشنواره‌ی آینده‌پژوهی اظهار کرد: آینده‌پژوهی در تغییر شکل استعمار نیز موثر واقع شده و کشورهای ابرقدرت را مجبور به ارتقای سطح تکنولوژی مورد استفاده‌ی سایر کشورهای در حال توسعه خواهد کرد.

وی بیان کرد: پیش‌نگری از ویژگی‌های بارز آینده‌پژوهی است و این نیز به انتظارات فرد از آینده و آمادگی به منظور رویارویی با امورات غیرمنتظره و حاد در آینده اشاره دارد.

وی افزود: شناخت روندهای حاکم در زمان‌های گذشته و حال و تعمیم آن به آینده نیز از دیگر مباحث مورد توجه در آینده‌پژوهی است و از جمله‌ی ابر روندها یا مگاترندها می‌توان به تاثیر افزایش جمعیت در مسایل مختلف در آینده و فناوری اطلاعات اشاره کرد.

رشیدی تاکید کرد: منظور از شناخت روند، آشنایی با علت و معلولی رویدادها و پاسخ به این سوال است که بر اساس منابع کوتاه مدت چه چیزی در حال وقوع در آینده است.

وی با اشاره به دیده‌بانی یا رصد آینده به عنوان دیگر رویکرد آینده‌پژوهی گفت: با استفاده از رصد کردن آینده، نقشه‌های تغییرات در آینده به عنوان خروجی اصلی آینده‌پژوهی به دست می‌آیند.

وی عنوان کرد: آینده‌پژوهی فرد را از حالت منفعل و رکود خارج کرده و به یک عنصر فعال تبدیل می‌کند و انسان به عنوان خلیفه‌الله نباید دست‌بسته و منفعل باشد.

رشیدی بیان کرد: فرد هوشیار و خلاق از علایم و سیگنال‌های ضعیف در جهت پیش‌بینی و شناخت مشکلات در آینده بهره‌مند می‌شود و آینده را بر اساس سه محور تنظیم می‌کند که شامل آینده‌ی ممکن، آینده‌ی احتمالی و آینده‌ی ترجیحی است و در مورد اول بدون هیچ دخالتی و با حفظ هنجارها آینده پیش‌بینی می‌شود ولی مورد سوم آینده‌ای است که خود ما در ساخت آن نقش داریم و بر اساس ترجیحات ما شکل گرفته است.

وی با اشاره به چهار رکن اصلی آینده‌پژوهی گفت: خلاقیت، پشتیبانی، جلوگیری از چالش‌ها و استفاده از روش‌های مدیریتی مالتی دیسپلینی از ارکان اصلی این علم به شمار می‌روند.

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز یادآور شد: آینده‌پژوهی به عنوان یک علم هالستیک و کل‌نگر، همکاری و مشارکت تمامی رشته‌ها اعم از رشته‌های فنی، پزشکی و علوم انسانی را می‌طلبد.

وی در خصوص تفاوت آینده‌پژوهی با برنامه‌ریزی راهبردی گفت: برنامه‌ریزی بسیار کوتاه‌مدت‌تر از آینده‌پژوهی است و در طول سه الی پنج سال انجام می‌شود و این در حالی است که مطالعات و پیش‌بینی‌ها آینده‌پژوهی گاهی تا پنجاه سال نیز صورت می‌گیرد.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نیز در این مراسم از ضرورت جایگزینی برنامه‌ریزی سنتی با سناریو نویسی خبر داد.

پیمان کیهان‌ور گفت: منظور از سناریو نویسی در نظر گرفتن یک سری مراحل برای به انجام رساندن یک طرح است که از صفر تا صد آن نوشته شده و به تدریج اجرا می‌شود و یک ذهن پویا و فعال همواره در حال سناریو نویسی است.

وی افزود: در مواجهه با آینده دو دیدگاه وجود دارد، اولی آینده را پرتویی از گذشته می‌داند که در آینده‌ی آینده بازتاب و نمود پیدا می‌کند و دومین دیدگاه نیز آینده را غیرقابل پیش‌بینی می‌داند.

وی اظهار کرد: جهان در هر لحظه در حال تغییر است و آینده‌پژوهی است که ما را در مقابله با این سونامی تغییر یاری می‌کند.

کیهان‌ور عنوان کرد: نگاه حاکم بر آینده‌پژوهی، نگاهی سیستمیک است و این سیستم علاوه بر بررسی تک‌تک اجزا، روابط بین اجزا را نیز پیش‌بینی کرده و در راستای هم‌افزایی و به صورت سینرژیک عمل می‌کند.

وی با اشاره به انواع آینده گفت: حال و آینده نزدیک، آینده قریب‌الوقوع، آینده میان‌مدت، آینده بلند مدت و آینده دور از جمله این تقسیم‌بندی‌ها هستند.

وی عنوان کرد: آینده‌پژوهی همه‌ی عرصه‌ها اعم از اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و صنعتی را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و همچنین طراحی و مهندسی آینده باید در این طرح در راس اهداف قرار بگیرد.

عضو شورای راهبردی ستاد توسعه‌ی سلول‌های بنیادی افزود: این علم به سخن گفتن از آنچه که از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل نشده است، اشاره دارد و طبق قواعد هستی و سنت‌های الهی صورت می‌گیرد.

وی بیان کرد: از رویکردهای اصلی آینده‌پژوهی می‌توان به آینده‌پژوهی اکتشافی، هنجاری و تصویرپردازی اشاره کرد.

وی تأکید کرد: مهم‌ترین خروجی‌های آینده‌پژوهی، پیش‌بینی، چشم‌انداز و آینده‌نگاری هستند و همچنین روش‌های طوفان فکری، دیده‌بانی، کشف و تحلیل روند با استفاده از روش‌های ریاضی و مدل‌سازی نیز از جمله 43 تکنیک آینده‌پژوهی به شمار می‌روند.

بر اساس این گزارش؛ جشنواره‌ی آینده‌پژوهی به همت معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز روز پنجشنبه در سالن اجتماعات کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی تبریز برگزار شد.